

ISSN 0027-8084
УДК 808.61./.62

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

НАШ ЈЕЗИК

XLI/1-2

БЕОГРАД
2010

Digitized by Google

МАРИНА СПАСОЈЕВИЋ
(Институт за српски језик САНУ, Београд)

О МОРФОЛОШКИМ И СИНТАКСИЧКО-СЕМАНТИЧКИМ
ОСОБЕНОСТИМА ПАР(ОВ)А ГЛАГОЛА
(-)ЖИВ(Ј)ЕТИ : (-)ЖИВИТИ*

У раду се разматра дистрибуција суфикса *-(j)ејџи* и *-ијџи* код глагола мотивисаних придевом *живе* у зависности од њихове семантике и прелазности, са посебним освртом на нормативне препоруке. На основу стања у језичкој пракси и типова прелазности код ових глагола покушава се објаснити неутралисање формалне опозиције између непрелазних медијалних и прелазних активних глагола у корист суфикса *-(j)ејџи* у пару *ожив(ј)ејџи* 'постати жив' : *оживџијџи* 'учинити живим', што је супротно тенденцији у савременом српском језику да се непрелазни медијални глаголи мотивисани придевом јављају са суфиксом *-ијџи* уместо са *-(j)ејџи*.

Кључне речи: *-(j)ејџи*, *-ијџи*, глаголи, медијалност, фактитивност.

0. У скоро свим нормативним и граматичким приручницима (Белић 1950, Вуковић 1949, П 1960, П 1993, Пш 1997, Клајн 2002, Клајн 2003, СЈП, Маретић 1933, Стевановић 1964 итд.), као и дескриптивним речницима српског језика (РСА, РМС, РСЈ), инсистира се на очувању формалне дистинкције код глагола изведених од придева суфиксима *-(j)ејџи* и *-ијџи*, јер су ови суфикси носиоци различитих синтаксичких и семантичких информација. Док се суфиксом *-(j)ејџи* творе непрелазни медијални глаголи са значењем 'поста(ј)ати онаквим што значи придев у основи', у споју придевске основе и суфикса *-ијџи* настају прелазни активни глаголи са значењем '(у)чинити нешто онаквим што значи придев у основи', нпр., *црнејџи/црњејџи* : *црнејџијџи*. Међутим, због морфолошке подударности у облику презента (*црнејџм* : *црнејџм*), у облику мушког рода једине радног глаголског придева у ијекавским говорима (*црнејџо* : *црнејџо*), али и због бројности глагола на *-ијџи*,¹ долази до интерференције међу овим суфиксима и њихове неправилне дистрибуције, најчешће у корист суфикса *-ијџи* и код непрелазних

* Овај рад је настао у оквиру пројекта 148009 *Лингвистичка истраживања савременог српског књижевног језика и израда Речника српскохрватског књижевног и народног језика САНУ*, који у целини финансира Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије.

¹ Глаголи на *-ијџи*, *-јџи* су више од петнаест пута бројнији од глагола на *-(j)ејџи*, *-јџи* (Пешикан 1963–1964: 260).

медијалних глагола, као *лабáвйиџи*, *òмáйџорйиџи*, *òсџарйиџи* итд.² С друге стране, иако у ретким случајевима, језичка пракса је показала и раширеност суфикса *-(j)еџи* уместо суфикса *-иџи* код прелазних активних глагола, нпр.: *ожívеџи* (некога, нешто), *залúдеџи*, *ослéџи*, *разбéснeџи* и још понегде.³

0.1. Предмет наше анализе су глаголи на *-(j)еџи* и *-иџи* мотивисани придевом *жив*, односно нормативни статус морфолошких варијанти и њихове семантичко-синтаксичке вредности. На ову групу глагола се нарочито осврћемо јер наша грађа указује на то да се само одређени типови прелазности и значења код ових глагола лексикализују, тј. исказују посебним суфиксом, односно лексемом, па се само са одређеним префиксима јављају (или би, према граматичким правилима, требало да се јаве) семантичко-синтаксички супротстављени парови са суфиксима *-(j)еџи* и *-иџи*. Насупрот томе, грађа показује да се формална неутрализација тамо где постоји семантичко-синтаксичка опозиција врши у корист суфикса *-(j)еџи* код прелазних активних глагола, што представља одступање од тенденције да се непрелазни медијални глаголи мотивисани придевима формално изједначавају са прелазним активним глаголима са суфиксом *-иџи*. Објашњење ове појаве потражићемо сагледавањем морфолошких и синтаксичко-семантичких реализација свих префиксалних варијанти глагола мотивисаних придевом *жив* са суфиксима *-(j)еџи* и *-иџи*.

0.2. Наш корпус, с једне стране, чине нормативни приручници и речници, како би се што прецизније утврдио инвентар глагола са суфиксима *-(j)еџи* и *-иџи* мотивисаних придевом *жив*, а, с друге стране, примери потврђени у речницима⁴ и другим штампаним изворима (књижевним делима, новинама итд.), како би се установило стање у језичкој пракси.

0.3. Прегледом грађе може се утврдити да се глаголи који у основи имају придев *жив* двојако понашају.

1. Прву групу глагола чине они глаголи код којих мотивни придев *жив* у спрези са суфиксима *-(j)еџи* и *-иџи* (и одговарајућим префиксима) чини парове глагола супротстављене на семантичко-синтаксичкој разини. Код њих се колебања у употреби суфикса јављају у више праваца. С једне стране, у пракси срећемо варијанте на *-иџи* за непрелазне медијалне, а, с друге стране, све учесталије, варијанте на *-(j)еџи* за прелазне активне глаголе. У зависности од глаголског рода и семантике, у нашој нормативној литератури и дескриптивној лексикографији различитим лексемама сматрају се глаголи *жívе(j)еџи* и *жívиџи*, *ожívе(j)еџи* и *ожívиџи*, *пóжívе(j)еџи* и *пóжívиџи*, *пóрожívе(j)еџи* и *пóрожívиџи*. Међутим, језичка пракса не потврђује остваривање ове дистинкције на формалном плану, првенствено за пар *ожívе(j)еџи* – *ожívиџи*. Код осталих глагола не може се пратити формално изражавање односа између непрелазних медијалних и прелазних активних глагола, јер се ова друга семантичко-синтаксичка реализација ретко среће.

² На ову је појаву у савременом српском језику указано је у више радова, као у: Московљевић 1933: 18–21, Николић 1976: 319, Рашовић 1977: 297–304.

³ Осим код глагола мотивисаних придевом, овакав вид нарушавања норме срећемо и код немотивисаних глагола, па, с једне стране, наилазимо на *болџа* уместо *болела*, *желиџе* уместо *желеће*, *шџедеџи* уместо *шџедеџи* и сл., а, с друге, истина ређе, на *џлумела* уместо *џлумила*, *чиџеџи* уместо *чиџиџи* итд.

⁴ За примере из РСА в. скраћенице извора у XVII тому, а из РСМ у I тому.

1.1. Како Клајн (2003: 337) наводи, глагол *жив(ј)еџи* се не осећа више изведеним од придева, па се приближава немотивисаним. Наиме, он има врло развијену полисемантичку структуру (в. РСА, РМС и РСЈ), чије су семантичке реализације настале трансформацијама од основног значења 'бити жив', у коме се види творбена мотивација. Овај се глагол углавном реализује као непрелазни медијални, тако да су варијанте *живиџи*, *живила* и сл. нестандартне, како истиче нормативна литература. Вуковић 1949, П 1993 и Пш 1997 наводе форму *жив(ј)еџи* и упозоравају на то да је неправилно употребљавати варијанте *живиџи*, *живила*. П 1960 доноси само *жив(ј)еџи*, као и РСЈ, док у РМС наилазимо на одредницу *живиџи*, али као на некњижевну варијанту глагола *жив(ј)еџи*. Наш корпус показује да је суфикс *-(ј)еџи* стабилан за непрелазне медијалне глаголе:

Ми од њега *живејџи* не моремо (НП Вук 4, 485, РСА). Некада сам мислио да бих био у стању ожени се кухарицом, *живеџи* с њоме о кори суха хлеба (Лаз. Л. 3, 6, ГрРСА). Ми смо *живејели* у љубави (Мат. 13, 227, РСА). По године *живејели* су заједно крај мора (Тип. 4, 14, ГрРСА). А како су *живеле* попадије, тако су лепо *живели* и попови међу собом (Срем. 11, 22, РСА). И онда ... она прича о њиховом чифчији деда-Вељку, за кога се причало да је са свима снајама *живео* (Станк. Б., 202). Госпођа ће *живеџи*, још толико колико је *живела* (Уск., 115). Нису *живели* на пољу (Јов. С., 11). *Живела* слобода! (Петр. В. 2, 23, РСА). *Живејели* су сами (Селим., 45). Још у бару док су *живејели* ... стриц је изгубио јединца сина (Лал. 8, 59, ГрРСА). Осетио сам кајање што сам све, за шта сам стварно *живео*, препустио бризи других (Пек. Б., 40). Повици „*живео* говорник“ ... заглушили су његове последње речи (Киш Д., 11). Уопште се не може *живеџи* (Михаил. Д., 126). За ту њиву сам *живео* (Марков М., 28). Он није *живео* у кући (Павић, 7). Ферика је тако *живео* прилично далеко од људи (Огњ., 43). Сами Лајковчани су ... *живели* на штацији (Марк. Бели, 55). *Живео* је у 4. веку пре Христа (Вел. Д., 85). Неће још дуго *живеџи* (Павк. В., 185). Имена убица су различита, пошто је људски век „кратак“ да би један убица *живео* двеста година (Ков. Душ., 40). У мојој улици су *живели* баба и деда (Н-Г, 56).

1.1.1. Нестандардне варијанте на *-иџи* налазимо код старијих војвођанских писаца и код ијекавских писаца:

Она ће тек да почне *живиџи*, а ја сам већ иживио (Суб. Ј., Даница 1860, 276, РСА, под иживити). „Ура! *Живио!*“ (Змај 1, 229, РСА). Зар они, који су *живили* као браћа, да се сад побију око једне ђевојке (Тор. С. 2, 119, ГрРСА). Па што оно веле: нити може *живиџи* ни умријети (И., 123).

1.1.2. На паралелну употребу стандардних и нестандартних варијанти наилазимо код више писаца, код старијих екавских и код ијекавских писаца уопште узев. Поједини писци, као Кочић, Андрић, Лубарда, Мићић-Димовска, опредељивањем за ову варијанту често карактеришу своје јунаке, што показују примери:

Кућа Пантића поче опет *живеџи* својим животом (Весел. 3, 134, ГрРСА). *Живеће* тај сто година! (И. 18, 422, РСА) : Знаш ... да ћемо *живиџи* као голубови! (И., РМС).

У њој [књижи] пише: кад се ко родио, колико ће *живјети* (Коч. 5, 54, г. ј. (= говор јунака), ГрРСА). *Живјело* се у то вријеме ... једрим животом (И., 309) : *Живиће* к'о бубрег у лоју (И., 49, г. ј.). Да Бог да ... нит' могла *живићи*, ни умријети! (И., 59, г. ј.).

Зауоставили су се на једној ... кући ... у којој су одувек одседали и *живели* дубровачки трговци (Андрић 5, 19, ГрРСА). После свега, остане сам, сваки пут са јасним сазнањем да се овако не може *живети* (И., 155) : Стогине година смо *живили* без тих консула (И., 10, г. ј.⁵). Како сте *живили* да сте *живили*, сад вам ваља *живићи* са консулом (И.).

Она је *живела* бедно (Црњ., 18). *Живео* свечар (И., 40). Други су викали: „*Живео!* Геније...“ (И., 54) : *Живио* Полит Десанчић (И., 147).

Живјети се мора (Њоп., 125). Па је дјевојчица *живјела* код свога стрица (И., 130) : Боље је и 'вако нег' о тежаклуку *живићи* (И. 1, 25, РСА).

Тада се ријешим да опишем како *живјела* и мрла лоза Кулака (Лубарда В. 3, 78, ГрРСА) : *Живила* Хрватска (И., 118, г. ј.).

Сад је *живела* до задушница (Мићић Д. М., 184). „*Живео* Черњајев!“, „*Живела* браћа Руси!“ (И., 136) : Орило се „*Живио!* *Живио!*“ (И., 77).

1.1.3. Прелазни активни глагол 'чинити некога/нешто живим' веома је редак. Белић 1950 напомиње да треба разликовати *жив(ј)ети*, *живѝм* од *живићи*, *живѝм* 'чинити кога живим', нарочито код сложених глагола. У РСА наилазимо на одредницу *жив(ј)ети*, поред које стоји да је *живићи* некњижевно (па се и такве потврде наводе у оквиру тог речничког чланка), али и на одредницу *живићи* за прелазни активни глагол. Међутим, у нашој грађи нису потврђени морфолошки индикативни примери.

1.1.4. Насупрот томе, значење 'одржавати у животу (у изражавању жеље)', у коме се овај глагол реализује као прелазни, у РСА налазимо у оквиру полисемантичке структуре глагола *живети*. Ова семантичка реализација је маркирана квалификатором дијал. и упућује се на глагол *живићи*:

Бог те *живео!* (Весел. 6, 240, РСА). Брука кућу и сироту Миону, свету жену, *живео* је Бог, у парампарчад сецка секирацијом (Радић Д. 5, 8, РСА).

1.1.5. Такође, независно од прелазног глагола *живићи* 'чинити живим, одржавати у животу', који бележи РСА, у нашој грађи се нашао глагол *живети* који се синтаксички реализује као прелазан, али се на семантичком плану њиме не исказује фактитивност. На неисправност овакве употребе ове лексеме (нарочито у колокацији са именицом *живој*) упозорава и Ђупић (2002: 91–92). Према нашој грађи, видимо да је таква употреба актуална и у савременом језику, као и у текстовима из XIX и с почетка XX века:

Има-л само једна цура, / Што је вредна љуба бити, / Мени ће се поверити – / *Живећемо* свет (Змај 1, 23, ГрРСА). Блоа је *живео* оно што је писао (Сек. 4, 4, РСА). Живот треба *живети* (Ђур. 4, 183, РСА). *Живео* је свој мали паразитски живот (Киш Д., 154). Фехер Ферика је ... *живео* свој једноставни, али узбудљив живот (Огњ., 44). Симонида и ја ...

⁵ На морфоностилистички значај оваквих ијекавицама у екавском тексту указао је Ж. Станојчић (1967: 53).

живеле смо, исту горку судбину (Ненад. Д. 1, 35, ГрРСА). Богданова по-мајка је беспоштедно *живела* своју јаву (Петр. Гор., 100). Такву је славу *живео* мало који песник (И., 227). Живот је ... настављање онога што су раније *живели* (Вел. Д., 87). Годинама је *живео* неки случајни живот (Вел. Д., 137). Чини ми се да смо заправо сви *живели* тај један трилер (Булић В., Глас 2009, 4013/9).

1.2. Правописни приручници Белић 1950, Вуковић 1949 и П 1960 праве разлику између *ожив(ј)еићи* 'постати жив' и *оживити* 'учинити живим'. На очувању ове дистинкције инсистирао је и Б. Клаић у своме чланку средином прошлог века (1953: 28–30). Међутим, да се у језичком осећању савремених говорника та дистинкција неутралише, сведоче П 1993 и Пш 1997, у којима се каже да *ожив(ј)еићи* може значити и 'постати жив' и 'учинити живим', а *оживити* само 'учинити живим'. То истиче Клајн 2002, позивајући се на мишљење М. Стевановића да глагол *ожив(ј)еићи* треба признати и у прелазној употреби (Стевановић 1964: 583). Овакав став износи и СЈП и Клајн (2003: 338). У РСА се код одреднице *ожив(ј)еићи* варијанта *оживити* обележава као некњижевна, а примери прелазних глагола на *-(ј)еићи* наводе се као издвојена семантичка реализација која је оквалификована као некњижевна и упућују се на *-ићи*. И обрнуто, код прелазног активног глагола *оживити* једно од значења у коме се овај глагол употребљава као непрелазни медијални квалификује се као некњижевно и упућује на *ожив(ј)еићи*. Ове одреднице имамо и у РМС и РСЈ, само што се у њима значење у коме се глагол *ожив(ј)еићи* реализује као прелазни активни глагол не маркира као нестандартно. У грађи налазимо следеће потврде за непрелазни медијални глагол са суфиксом *-(ј)еићи*:

Кад цар и његов доглавник опазе да је он *оживео*, рече доглавник цару: „Тај ће сад још више знати него што је знао, јер је био мртав па опет *оживео*“ (НПр Вук, 88, ГрРСА). Кад челе – што су овај восак носиле – *оживеле* – онда и ти, бољо! (Весел. 3, 140, ГрРСА). Као да му очи мало *оживеше* (Лаз. Л. 3, 257, ГрРСА). Њега [адвоката] сељаци познадоше. Као да *оживеше* (Доман. 6, 363, РСА). *Оживеје* мили снови (Коч. 5, 9, ГрРСА). Изгледа као да је гробље *оживело* (Уск., 187). Талија опет *оживе* (Срем. 14, 33, РСА). Све *оживело* новим ... животом (Ранк. С. 2, 230, РСА). *Оживеше* поља и дубраве неме (Ил. В. 2, 62, РСА). Као да се поново роди и *оживе*, тако силно викну (Станк. Б., 124). *Оживеше* земље, мора (Дис 1, 47, РСА). Пристаје да умре да би он *оживео* (Поп. П. 2, 112, РСА). Госпојинска и Вазнесенска црква *оживеле* (Сек. 10, 117, РСА). *Оживје* штала од цијука и писка (Ћон. Ј. 4, 178, РСА). Логор је наједном *оживео* (Јак. С. 5, 252, РСА). У неко доба разговор [је] још више *оживео* због придошлица (Радић Д. 6, 252, РСА). Био је *оживео* великим полетом рад (Гавр. С. 1, 5, РСА). *Оживела* је на зиду слика (Макс. Д. 5, 30, РСА). Београдске продавнице текстила поново су *оживеле* (Пол. 1958, 16284/7, РСА). Очи јој *оживеле* (Рист. Мил. 1, 43, РСА). Њена смеђа коса је *оживела* (Андрић 5, 240, ГрРСА). Те сенке *оживеше* (Црњ., 83). Људи су *оживјели* (Селим., 397). Скровити ћошко-ви *оживјели* су шапатам (Ћоп., 116). Потребно је да се добро нагледамо заробљеника док бисмо *оживјели* (Јал. 8, 224, ГрРСА). Пре подне улице су *оживеле* (Поп. Мирос., 120). *Оживеће* празна, некорисна шума (Ненад. Д. 1, 191, ГрРСА). Мртви ће у дан онај *оживеићи* (Марк. Бели,

166). Шпорет с двоспратном рерном би *оживео* (Мићић Д. М., 104). *Оживеле* су границе из снова (Јос.-Вишњ., 100). Овенуле влати *оживеле* свуда по горњем дворишту (Петр. Гор., 217). Пред очима су ми *оживели* поза, поглед и расположење коња (Пан. И., 352).

1.2.1. У старијим текстовима налазимо нестандардне варијанте за непрелазне медијалне глаголе са суфиксом *-ићи*, а код Шапчанина и примере паралелне употребе ових двају суфикса:

Двојица људи ... бјеху његова два брата, која исти овај час *оживише* (НПр Чајк., 196, РСА). Производна снага Србије ... би тек *оживила* кад би жељезницом отворила пут на егејско море (СЛ 1880, 43/2, РСА). Страх и брига у жупанима ... већма *оживила* (Хаџ. 4, 112, РСА). Сећања у мени *оживише* силином пролећног обнављања (Петр. Е. 2, 48, РСА).

Песмице ће ваше *оживићи* (Шапч. 5, 16) : Стока *оживела* на пропланцима (И. 11, 351, РСА).

1.2.2. За прелазни активни глагол *оживити* 'учинити живим' примере смо, осим последњег, нашли само у речнику. То су примери из XIX и с почетка XX века. Форму глагола у Великићевом примеру сматрамо резултатом лекторске бриге о језику:

Теодосије је успео ... створити читаву школу следбеника, који *оживише* књижевну радњу (Симић С., ПГл 1892, 17, РСА). Он је ... *оживио* занате и трговину (Зеч. Мил. 2, 256, РСА). Војнички лекари ... *оживили* га сасвим (СН 1935, 14, РСА). Тај рад треба *оживићи* (Ђерић М., Разв. 1938, 198, РСА). Није свеједно да ли таква реч усамљено чами у некаквом речнику или ју је својим духом *оживио* писац (Белић 14, 311, РСА). Заједничко исправљање *оживиће* целу учioniцу (Мамузић И., НЈ 7, 180, РСА). Није важно само усавршавати језик већ потпуно *оживићи* једну фикцију (Вел. Д., 189).

1.2.3. Насупрот ранијим ставовима нормативиста, у нашој грађи нашао се велики број примера, од XIX века до данашњих дана, којима се илуструје употреба глагола *ожив(ј)ећи* као прелазног активног глагола:

Алексу прилично *оживе* средина (Весел. 6, 256, РСА). Груни спевима у којима ћеш *оживећи* разволе (Нов., Кост. Мил. 1, 222, ГрРСА). Дјетињарије *оживјеше* малу, таванску позорницу (Војн. И. 10, 41, РСА). У старо време, кад би човек умро, Бог би га, после годину дана, опет *оживео* (Ђорђ. Т. 14, 13, РСА). Цело то друштво и стање треба *оживећи* да би се он [Љубомир Неђић] како треба схватио (Поп. П., Нен. Љ. 26, III, РСА). Нека лекарска животиња била је у оно време *оживела* катранљиву воду као добар лек (Симић Ж. I, 15, РСА). Читав културни Ниш *оживеће* неке успомене (Пол. 1951, 13938/4, РСА). Овде би се могло нарочито удружење основати за живинарство, што би не мало *оживело* ово место (Сав. М. 4, 54, РСА). Из тог мучног стања извукла ме мржња. *Оживјела* ме и усталила (Селим., 196). Међу трговцима је ракија *оживела* разговор (Андрић 5, 464, ГрРСА). Овај сусрет два свјета пробуди ми и *оживје* заборављене мисли (Јал. 8, 213, ГрРСА). Његово прису-

ство јој *оживе* бол (Минд. 3., 347). Она је *оживела* приче о исељавању Јевреја из Нове Паланке (Поп. Мирос., 279). Покушавам да ... његово срце сместим у мртво тело ноћи како бих је *оживео* (Киш Д., 185). Али је, једноставно, *оживео* на час неке приче (Марк. Бели, 125). Оптуженица је теретила цариградског професора и његове следбенике ... да су *оживели* заблуде старих паганских философа (Павић, 147). *Оживећемо* добру домаћу музику (Глас 2006, 2963/20). *Оживео* православне свецe у центру Загреба (И. 2007, 3134/27). То је *оживело* успомене ратних другова (И. 2008, 3587/17). Топле боје ... *оживеће* ваш љубавни живот (И. 2008, 3636/21). Инцидент у остружничком тунелу *оживео* предлог покојног Ненада Богдановића (И. 2009, 3977/1). Када је Гилгамеш умро, Енкиду је био страховито ојађен. Толико да је сишао у подземни свет не би ли нашао траву бесмртности и *оживео* свога пријатеља (Блиц жена 2009, 30. новембар – 6. децембар, 263/5). Тада ће лексикографска дефиниција *оживећии* многа запретана значења (Радов. М., 106). Вуна *оживела* виле (ВН 23. јул 2001, 23).

1.3. Белић 1950 за глагол *ѡожив(ј)ећии* у значењу 'живјети једно време' истиче да га треба разликовати од *ѡоживѡићии*, *ѡоживѡим* 'одржати некога у животу', што издаваја и П 1960. Пш 1997 наводи само *ѡожив(ј)ећии*. РМС уважава препоруке тадашњег правописа, те има одредницу са суфиксом *-(ј)ећии* за непрелазни медијални и одредницу са суфиксом *-ићии* за прелазни активни глагол, са одговарајућим потврдама. Такође се и у РСЈ формализује ова семантичко-синтаксичка опозиција паронимима *ѡоживећии* и *ѡоживѡићии*.

1.3.1. За непрелазни глагол нашле су се следеће потврде са суфиксом *-(ј)ећии*:

Пошто је у Београду подуже *ѡоживео*, он је успео (Груј. С. 1, 63, ГрРСА). Требало би дуже тамо *ѡоживећии* (Мил. М. Ђ. 23, 148, ГрРСА). Што ти не би *ѡоживео* царски (Весел. 17, 19, ГрСА). Мујо с Џегвом *ѡоживе* у Стени много лета (Шапч. 12, 201, ГрРСА). Да је *ѡоживео* ... постао би човек на гласу (Мил. В. 4, 116, ГрРСА). Јадно моје дете, што не *ѡоживе* (Вуч. 1, 200, ГрРСА). Штета је што није *ѡоживео* још две године (Пуп. 1, 325, ГрРСА). Стари *ѡоживе* још неколико година (Кнеж. Р. 1, 40, ГрРСА). Он *ѡоживје* (Десн. 4, 42, ГрРСА). Мислим на покољења предака, што на извору Мораче *ѡоживјеше* (Бећировић К., Раск. 27, 70, ГрРСА). *Пооживео* би сто година (Ков. Душ. 1, 204, ГрРСА). Не верујем да је то могуће, већ само зато што сам дуже *ѡоживео* на овом свету (Поп. Мирос., 45). Саме су се парије потајно смејале ... сматрајући да ће тако лепшије *ѡоживећии* (Марк. Бели, 23). Могао је још толико *ѡоживећии* (Павић, 66).

1.3.2. Нестандардне варијанте са суфиксом *-ићии* налазимо у старијим фазама развоја књижевног језика (Видаковић, Зубан, Суботић), и две из друге деценије XX века:

Нће ... *ѡоживила* (Вид. М. 6, 125, ГрРСА). С' коим' би се *ѡоживѡићии* дало (Зуб. 1, 54, ГрРСА). Ако остане *ѡоживѡиће* славно (Суб. Ј. 4, 223, ГрРСА). Дакле да би живи што више *ѡоживили* (Звезда 4, 13, ГрРСА). *Пооживѡићии* још кратко можда (Андрић 1, 92, ГрРСА).

1.3.3. За прелазни активни глагол *поживиџи* 'одржати кога у животу, продужити, сачувати коме живот, дати здравље' релевантан је само један пример:

Господ ће га сачувати и *поживиће* га (Дан. Ђ. 12, 450).

1.4. Иако Белић 1950 наводи само *прожив(ј)еџи* (са напоменом да је *проживиџи* неправилно), П 1960 успоставља дистинкцију између *прожив(ј)еџи* 'провести живећи' и *проживиџи* 'повратити кога у живот', па су и у РСМ, а самим тим и у РСЈ, у складу с тим успостављене одреднице. Сви примери из корпуса су потврде за прелазни глагол са суфиксом *-(ј)еџи*, али са значењем 'провести неко време; искусити нешто', тако да овај пар, односно његов други члан, никако не представља одраз језичког стања, већ правописног конструкта, те би глагол *прожив(ј)еџи* могао да иде у другу групу:

Ту су лежали они који су *проживели* свој живот (Вербер, 185). У њима није било спомена на оно што су заједно преживели и *проживели* (Уск., 59). То што се код нас ... тако нагло одиграва ... други народи су *проживјели* као знатно старији развитак (Андрић 5, 343, ГрРСА). Послије других и тешких година које је наша земља *проживјела* ... дошао је најзад дан да видимо ... срушен тај поредак (Пек. Б., 96, г. ј.). Све заједно су *проживели* скупа седам-осам година (Огњ., 33). У мени се поврати ... бол који сам *проживјела* (Лубарда В. 3, 277, ГрРСА). Све те љубавне завршетке сам на срећу или жалост у потпуности *проживео* (Глас 2008, 3646/15).

2. Бројнију групу чине они глаголи мотивисани придевом *жив* који су стандардни само са творбеним формантом *-(ј)еџи* без обзира на своју прелазност, док се њихове морфолошке варијанте на *-иџи* сматрају нестандартним. Такви су глаголи *дожив(ј)еџи*, *зажив(ј)еџи*, *ижив(ј)еџи*, *испрожив(ј)еџи*, *наджив(ј)еџи*, *надожив(ј)еџи*, *нажив(ј)еџи* се, *обжив(ј)еџи*, *оджив(ј)еџи*, *прежив(ј)еџи*, *сажив(ј)еџи* се, *ужив(ј)еџи*, *узжив(ј)еџи*. На то имплицитно – наводећи само стандардне варијанте – указују Белић 1950⁶, Вуковић 1949, П 1960, П 1993, Пш 1997, РСМ и РСЈ, а РСА експлицитно – квалификујући варијанте на *-иџи* као неправилне, некњижевне.

2.1. Примери из грађе показују да код ових глагола стандард није угрожен. Наиме, забележили смо велики број потврда са суфиксом *-(ј)еџи*, и када су глаголи непрелазни, и када су прелазни, и када су повратни. Међутим, прелазност код ових глагола не подразумева вршење радње, нити било какву трансформацију на објекту као резултат деловања субјекта, те такве реализације представљају једно од значења из полисемантичке структуре глагола. Навешћемо неке потврде:

а) непрелазни:

Кад погледам све њихове мукe, | Ка' то људство до данас *доживје!* (Њег. 4, 165, РСА). Та су причања до данашњега дана *доживјела* у народу (Љуб. 2, 3, РСА). Када је плод у Дивни *заживео* ... у њен сан су пре-

⁶ Белић 1950 и за сјавски и за ијскавски изговор дозвољава *доживиџи*.

шла и три Богданова поочима (Петр. Г., 270). Кад бунт буде *заживео* у њему ... он ће ме мрзети (Арсен. В., 15). Идеја, међутим, очигледно није озбиљније *заживела* (Глас 2007, 3327/32). *Заживео* је [хотел „Путник“] 1939. (Ков. Душ., 61). Снага власти *одживела* је и увела у његовим очима (Моск. 3, 262, РСА). У „срећном браку“ са богатом удовицом *поживео* је кратко (Ков. Душ., 133). Надам се да ћу *дуже поживејџи* од тете (Вел. Д., 95). Надаше се Томо несрећни да ће ипак *преживејџи* (Лал. 8, 18, ГрР-СА). Ја доживљавам радост оних који су *преживели* (Киш Д., 81). Ко је до-нео вест о стрељању у оном селу где нико није *преживео* (Поп. Мирос., 198). Да би *преживели*, изваде они најпре кундаке из пушака (Павић, 96). У тој борби *преживео* је голи нагон за одбрану живота (Вел. Д., 15).

б) прелазни:

Писала ми је ... како им се чини да већ неће *доживејџи* тај срећни час (Лаз. Л. 3, 58, ГрРСА). Заборављала је на рђаве часове које је у њој [вароши] *доживела* (Уск., 152). После једне бурне периоде ... у којој се *доживела* једна завера ... свет је био жељан мира (Јов. С., 76). *Доживео* је револуцију (Андрић 5, 65, ГрРСА). Нека ми опросте сви часни људи ... који нису *доживјели* искушење да забораве понос (Селим., 92). Толико журе према жбуњу да исповраћају све што су појели, попили или *доживјели* у животу (Лал. 8, 180, ГрРСА). Мати ми је *доживела* осамдесету (Минд. 3., 294). Био сам заморен као да сам *доживео* још једно стезање срца (Пек. Б., 36, 209). Мој отац је пак *доживео* метаморфозе (Киш Д., 50). Желим ти ... да не доживиш ово што сам ја *доживела* (Михаил. Д., 121). Што је била саблазан какву Чаршија, дотад, није *доживјела* (Љубарда В. 3, 359, ГрРСА). И сад је опет искрсла слична недоумица коју сам раније *доживела* као тешкоћу у насловљавању (Огњ., 24). Четврта избеглица ... *доживела* је гору трагедију (Марков М., 161). Марио је вест о наследству *доживео* као „Deus ex machina“ (Вел. Д., 110). У глави му је био кошмар од свега што је *доживео* (Павк. В., 67). Било ми је жао ... зато што срећу *доживео* није (Пан. И., 517). Увек се око ових песама обавија ... чежња за животом који се није довољно *изживео* (Глиг., Књиж. 1, 429, РСА). Лирика *изживела* [је] свој живот (Минд., Прегл. 1937, 361, РСА). Било је то ... прелазно време наше поезије, кад је ... *изживело* све своје облике (Мих. Б. 1, 39, РСА). Дужност им је [писцима] била ... да омогуће високу културу ... *изживеши* извесне значајне и врховне чежње (Вин., XX век 1938, 10/664, РСА). У једном моменту глуме би ... шикнуо у вис као ... сила која ће га до последње капи крви и свести *изживејџи* (Сек. 4, 107, РСА). [Музика] ће, тако слаба и плачевна, *надживејџи* њега (Андрић 5, 282, ГрРСА). Завјештале му [самостану] своје неупотребљене миразе, који су ... *надживјели* обитељски слом (Десн. 4, 27, ГрРСА). Она је из очију Личанина прочитала горку тугу ... коју овакви људи не могу лако *надживејџи* (Ћоп., 222). *Надживеће* ова кућа и тебе и мене! (Поп. Мирос., 91). Господин Кенет каже да би се кладио у своју кобилу да ће *надживејџи* свакога с ове стране Гимертана (Минд. 3., 98). Стрина Видна ... *надживјела* је домаћина (Килибарда, 65). Хоца пророковао ... да ће о њему остати прича која ће *надживејџи* и саму чаршију (Љубарда В. 3, 95, ГрРСА). Да ли је то мит-

ска слика која ће *надживеџи* једно време? (Вел. Д., 40). Зар да мислимо сада да је наш народ *одживео* свој век (Бошк. Ст. 3, 210, РСА). *Одживео* [је песник] један период живота (Глиг., Књиж. 5, 50, РСА). Ћути кућа у којој сам *одживео* најраније детињство (Вучић З., Раск. 29, 51, РСА). Партикуларизам је *одживео* свој век (Лапч. Д., СКГл НС 3, 591, РСА). Треба године *одживеџи* (Исак. А. 2, 37, РСА). Можда је то било и са знање да се несрећа, претворена у живот сасвим добро може *одживеџи* (Велм. С. 1, 137, РСА). Како ће га [живот] *одживеџи* без ње (Капор 3, 38, РСА). Тешко је то *одживеџи* уз глуму (Цокић Д., Вечерње новости 27. фебруар 2010, 19). Тај страховити удар њен понос није могао *преживеџи* (Јов. С., 137). Значи да све то треба још једном *преживеџи* (Андрић 5, 39, ГрРСА). Који ли ће од њих *преживеџи* офанзиву (Ћоп., 378). Она то неће *преживеџи* (Вербер, 80). Толико си причао о Русији да сам револуцију већ *преживела* (Пек. Б., 19). Још то није *преживела* (Михаил. Д., 75). Бог сами зна како сам *преживела* преостали дио дана (Лубарда В. 3, 202, ГрРСА). Шта су све *преживели* (Марк. Бели, 146). Још то није *преживела* (Мићић Д. М., 75). Мирослав Крлежа ... је *преживео* многе бродоломе (Вел. Д., 173). На њима се види ... шта су све *преживеле* (Н-Г, 38). Она је *проживела* моје страшно сновиђење (Велм. С., 149). [Писци] су живот *проживели* само да би писали (Ков. Душ., 144).

в) повратни:

Уби ме он, и ја се тиме *доживех* раја (Ђор. 2, 101, РСА). Књижевне новине су се на тај начин *иживеле* као облик ... идејне борбе (КН 1952, 66/1, РСА). Доста су се и *наживели* (Доман., СКГл 7, 173, РСА). Док се мудри намудроваше, луди се *наживеше* (Миодр. 4, 303, РСА). Јеси ли се *наживео* јада? (Петр. Мил. 1, 115, РСА). Али ја се нисам родила и толико *наживела* да умрем заклана (Давичо 1, 258, РСА). Његова [М. Видаковића] дела су се одиста потпуно *преживела* (Ћоп. П., РМС). Он се био *саживео* са турским светом (Андрић 5, 126, ГрРСА). Публика ... се сва *уживела* у живот појединих јунака (Чол., РМС). Она [се] никако није *уживела* у посед (Сек., РМС). Понео се мишљу ... помно се *уживеши* у судбину инжењера (Марк. Бели, 25).

2.2. За непрелазни глагол нестандартну варијанту на *-иџи* забележили смо само у једном примеру:

Буји, паји, моје чедо драго! | *Заживило* и оцу и мајци (Ник. Г. 1, 214, РСА).

2.2.2. Колебања у употреби суфикса *-иџи* и *-(ј)еџи* забележили смо код Кочића и Црњанског. Ово је карактеристика завичајних говора ових писаца, а не резултат дистрибуције суфикса *-иџи* за прелазне глаголе:

Шта још чојек неће *доживиџи*! (Коч. 5, 139, г. ј., ГрРСА) : Много су ... што шта *доживеџи*⁷ (И., 297).

⁷ Код глагола на *-(ј)еџи* у њекавском изговору срећемо се и са овим видом нарушавања стандарднојезичке норме, а то је њекавско јотовање дентала и лабијала на споју основе и суфикса. Како показује наша грађа, примери овог типа могу се срести у

Па сам све то *їреживео* (Црњ., 75) : Па сам све то *їреживио* (И., 332).

2.3. За прелазне глаголе нашли смо само једну потврду са суфиксом *-иїи*:

Силвије је *изживио* своје (Чипл. 2, 160, РСА).

3. На основу посведочене грађе, можемо рећи да се глагол *жив(ј)еїи*, као и његова префиксална образовања (са изузетком глагола са префиксима *о-* и *їо-*, јер би код њих фактитивност требало да се лексикализује), понашају као немотивисани глаголи на *-(ј)еїи* типа *волеїи*, *желеїи* итд., код којих се у стандардном језику стабилизовала та форма. Варијанте на *-иїи* се срећу у старијим књижевним делима као одраз дијалекатске базе писача, а данас су спорадична појава и савремени писци их у појединачним случајевима користе у говору јунака, како би их територијално окарактерисали.

3.1. С обзиром на своја семантичка својства, ови глаголи спадају у глаголе стања (стативне) и означавају процесе и стања који се дешавају независно од воље субјекта (Барић и др. 1997: 223). У случајевима када (неки глаголи у свим, а неки у појединим значењима) захтевају допуну у акузативу без предлога, као глаголи *дожив(ј)еїи*, *ижив(ј)еїи*, *наджив(ј)еїи*, *їрежив(ј)еїи*, али и *жив(ј)еїи*, *їожив(ј)еїи*, *їрожив(ј)еїи* и сл., они и даље означавају процес, а не активност, радњу која се одвија на појму означеном акузативом у активним реченицама. Ови глаголи се синтаксички остварују као прелазни, али нису активни, фактитивни – не „изричу радњу која узрокује оно што се казује сродним глаголом стања“ (Барић и др. 1997: 224). Објекат активних реченица егзистира независно од глаголске радње и њиме се именује појам са којим се доводи у везу стање исказано глаголом, нпр., *Маги ми је доживела осамдесету* (Минд. 3., 294), *Надживеће ова кућа и тебе и мене!* (Поп. Мирос., 91), У њима није било спомена на оно што су заједно *їреживели* и *їроживели* (Уск., 59) итд. Код њих не постоји семантички однос који би се изражавао двома лексемама. Њихова стандардна форма је са творбеним елементом *-(ј)еїи*, а варијанте на *-иїи* не би биле прихватљиве.

3.2. Однос стативни – фактитивни глагол, према литератури, огледа се у паровима *жив(ј)еїи* – *живиїи*, *ожив(ј)еїи* – *оживиїи* и *їожив(ј)еїи* – *їожиїи*, али, изузев за глаголе *ожив(ј)еїи* – *оживиїи*, потврде за фактитивне глаголе се ретко налазе. Дакле, с обзиром на чињеницу да су у језику фреквентне једино реализације 'постати жив' и 'учинити живим', које би се изражавале паром *ожив(ј)еїи* – *оживиїи*, аналогном према осталим префиксалним глаголима од *жив(ј)еїи*, код пара *ожив(ј)еїи* – *оживиїи* примећујемо тенденцију да се формална опозиција неутралише у корист суфикса *-(ј)еїи*, те примере, попут: Тада ће лексикографска дефиниција *оживеїи многа запретана значења* (Радов. М., 106), данас не би требало искључивати из стандарда.

књижевним делима, а не само у народним говорима. Овај вид огрешења о норму није творбено-аналогски, него фонетски, па су овакве потврде разматране са стандардним облицима на *-(ј)еїи*, како бисмо што прецизније установили однос између суфикса *-(ј)еїи* и *-иїи*.

Литература

- Барић и др. 1997: Eugenija Barić i dr., *Hrvatska gramatika*, II promijenjeno izdanje, Školska knjiga, Zagreb.
- Белић 1950: Александар Белић, *Правопис српскохрватског књижевног језика*, ново допуњено и исправљено издање, Просвета, Београд.
- Вуковић 1949: Jovan Vuković, *Pravopisna pravila i uputstva za pisanje ijekavskih glasovnih oblika, sa pravopisnim rječnikom ijekavizama*, Svjetlost, Sarajevo.
- Клаић 1953: Bratoljub Klaić, „О глаголима оживити и оживјети“, *Jezik* II/1, Zagreb, 28–30.
- Клајн 2002: Ivan Klajn, *Rečnik jezičkih nedoumica*, Čigoja štampa, Beograd.
- Клајн 2003: Иван Клајн, *Творба речи у савременом српском језику. Друђи део. Суфиксација и конверзија*, Завод за уџбенике – Матица српска – Институт за српски језик САНУ, Београд.
- Маретић 1963: Tomislav Maretić, *Gramatika i stilistika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika*, Matica hrvatska, Zagreb.
- Московљевић 1933: Милош Московљевић, „Глаголи на -еџи, -им и -иџи, -им“, *Наш језик* I, Београд, 18–21.
- Николић 1976: Мирослав Николић, „Стање континуаната јата у језику 'првог београдског романсијера', Језик Милутина М. Ускоковића (I)“, *Књижевност и језик* XXIII/4, Београд, 308–320.
- Пешикан 1963–1964: Митар Пешикан, „Вуков и Даничићев систем глаголског акцента и његове нове модификације“, *Јужнословенски филолоџ* XXVI/1–2, Београд, 247–292.
- П 1960: *Правопис српскохрватскога језика*, Матица српска, Нови Сад.
- П 1993: *Правопис српскога језика*, приредили Митар Пешикан, Јован Јерковић, Мато Пижурица, Матица српска, Нови Сад.
- Пш 1997: *Правопис српскога језика*, школско издање, приредили Митар Пешикан, Јован Јерковић, Мато Пижурица, Матица српска – Завод за уџбенике, Нови Сад – Београд.
- Рашовић 1977: Ђорђе Рашовић, „Фактивни и медијални глаголи (оживити – оживети и сл.)“, *Књижевност и језик* XXIV/2–3, Београд, 297–304.
- РМС: *Речник српскохрватскога књижевног језика*, I–VI, Матица српска (I–III и Матица хрватска), Нови Сад (I–III и Загреб), 1967–1978.
- РСА: *Речник српскохрватског књижевног и народног језика*, I–XVII, Српска академија наука и уметности — Институт за српск(охрватск)и језик, Београд, 1959–2006.
- РСЈ: *Речник српскога језика*, Матица српска, Нови Сад.
- СЈП: Павле Ивић, Иван Клајн, Митар Пешикан, Бранислав Брборић, *Српски језички ириручник*, Београдска књига, Београд.
- Станојчић 1967: Živojin Stanojčić, *Jezik i stil Iva Andrića. Funkcije sinonimskih odnosa*, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Beograd.
- Стевановић 1964: Михаило Стевановић, *Савремени српскохрватски језик. Граматички системи и књижевнोजезичка норма I. Увод. Фонетика, Морфологија*, Научно дело, Београд.
- Ћупић 2002: Драго Ћупић, „Живи ли се живог...“, [у]: Драго Ћупић, Егон Фекете, Богдан Терзић, *Слово о језику. Језички поучник*, књига друга, Партенон, Београд, 91–92.

Извори

- Арсен. В.: Vladimir Arsenijević, *U potpalublju*, Stubovi kulture, Beograd, 1998.
- Вел. Д. : Dragan Velikić, *Astragan*, Stubovi kulture, Beograd, 2008.
- Блиц жена: *Blic žena*, nedeljне novine, Beograd.
- Велм. С.: Светлана Велмар-Јанковић, *Ниџдина*, Стубови културе, Београд, 2001.
- Вербер: Исак Башевис Сингер, *Мађионичар из Лублина*, књ. 36, превод Еуген Вербер, Политика – Народна књига, Београд, 2004.
- ВН 2009–2010: *Вечерње новостии*, дневне новине, Београд.
- Глас 2005–2009: *Глас јавностии*, дневне новине, Београд.
- ГрРСА: Грађа за израду *Речника српскохрватског књижевног и народног језика САНУ*.
- Јов. С.: Слободан Јовановић, *Порџреџи*, Бисери српске књижевности, књ. 34, Политика – Народна књига, Београд, 2005.
- Јос.-Вишњ.: Мирослав Јосић-Вишњић, *Приче из џраја*, Библиотека Премијера, књ. 2, Политика – Народна књига, Београд, 2006.
- Киш Д.: Данило Киш, *Башија, џеџео*, Библиотека Новости XX век, књ. 23, Вечерње новости, Београд, 2004.
- Ков. Душ.: Душан Ковачевић, *20 српских џодела*, Стубови културе, Београд, 2009.
- Марк. Бели: Радован Бели Марковић, *Лајковачка џруџа*, Нолит, Београд, 1997.
- Марков М.: Младен Марков, *Равница*, НИРО – Књижевне новине, Београд, 1986.
- Минд. З.: Емили Бронте, *Оркански висови*, Бисери светске књижевности, књ. 1, превод Зора Миндеровић, Политика – Народна књига, Београд, 2004.
- Мићић Д. М.: Милица Мићић-Димовска, *Последњи заноси Милице Сџојадиновић Срп-киње*, Нолит, Београд, 1996.
- Михаил. Д.: Драгослав Михаиловић, *Кад су цвеџале џишке*, Књига-комерц, Београд, 1996.
- Н-Г: Gorica Nešović – Jelica Greganović, *Priči nikad kraja*, Samizdat B92, Beograd, 2009.
- Огњ.: Вида Огњеновић, *Сџари саџ*, Просвета, Београд, 2003.
- Павић: Милорад Павић, *Српске џриче*, СКЗ, Београд, 1996.
- Павк. В.: Vasa Pavković, *Poslednji šticeńik noći*, Narodna knjiga – Alfa, Beograd, 2004.
- Павл. Жив.: Живојин Павловић, *Долаџ*, СКЗ, Београд, 1997.
- Пан. И.: Orhan Pamuk, *Zovem se Crveno*, preveo s turskog Ivan Panović, Geopoetika, Beograd, 2006.
- Пек. Б.: Borislav Pekić, *Hodočašće Arsenija Njegovana*, Partizanska knjiga, Beograd, 1984.
- Петр. Гор.: Горан Петровић, *Оџсада цркве Св. Сџаса*, Бисери светске књижевности, књ. бр. 2, Политика – Народна књига, Београд, 2004.
- Поп. Мирос.: Miroslav Popović, *Sudbine*, Dereta, Beograd, 1994.
- Радов. М.: Милица Радовић-Тешић, *С речима и речником*, Учитељски факултет, Београд, 2009.
- Селим.: Meša Selimović, *Derviš i smrt*, Svjetlost, Sarajevo, 1970.
- Станк. Б.: Борисав Станковић, *Нечисџа крв*, Рад, Београд, 1998.
- Топ.: Branko Ćopić, *Ljubav i smrt*, Sabrana dela Branka Ćopića, knj. 2, Svjetlost – Veselin Masleša – Prosveta, Sarajevo–Beograd, 1982.

Уск.: Милутин Ускоковић, *Чедомир Илић*, Бисери светске књижевности, књ. 16, Политика – Народна књига, Београд, 2005.

Црњ.: Милош Црњански, *Пријоведна проза (Приче о мушким, Пријовејке, Дневник о Чарнојевићу)*, Дела Милоша Црњанског, Том други, Књиге 5–7, Задужбина Милоша Црњанског – Editions l'age d'homme, Lausanne – Београдски издавачко-графички завод – Српска књижевна задруга, Београд, 1996.

Резюме

Марина Спасовић

О МОРФОЛОГИЧЕСКИХ И СИНТАКСИЧЕСКО-СЕМАНТИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЯХ ПРИ ПАРЫ ГЛАГОЛОВ (-)ЖИВ(Ј)ЕТИ : (-)ЖИВИТИ

В настоящей работе рассматривается нормативный статус глаголов на -(j)ети и -ити, мотивированных прилагательным жив в современном сербском языке. На основании состояния в языковой практике и типов переходности в этих глаголах автор старается объяснить нейтрализацию формальной оппозиции между непереходными медиальными и переходными активными глаголами в пользу суффикса -(j)ети в паре *ожив(j)ети* 'постати жив' : *оживити* 'учинити живим', что представляет противоположность тенденции в современном сербском языке, согласно которой непереходные медиальные глаголы, мотивированные прилагательным, употребляются с суффиксом -ити, вместо употребления с суффиксом -(j)ети.